

גנזי המלך

קובץ שבועי בעניני יהדות מהוצאת **ארבע כנפות** 233

להזמנת עלונים ולפרסום טל: 03-6762226 מופץ בכל הארץ ב-70,000 עותקים

"וְיִשְׂרָאֵל אָהַב אֶת יוֹסֵף מִכָּל בְּנָיו כִּי בֶן זִקְנִים הוּא לוֹ וַעֲשָׂה לוֹ כְּתוּבַת פְּסִים"

כוחן של נגיעות

מתוך דרשותיו של הרב אמנון יצחק שליט"א

נִפְשָׁךְ וּבְכָל מְאֹדֶךָ
ואחז"ל ('ברכות'
נד.): 'בשני יצריך;
ביצ"ט וביצה"ר',
שגם יצה"ר של
האדם שהוא כל
מדותיו ימשכו אחרי
השי"ת, כמאה"כ:
לְבַי וּבְשָׂרֵי יִרְנְנוּ

אֶל אֵל חַיִּי (תהילים פד) והמשעבר
מדותיו ליראה את השם הנכבד והנורא,
עליו נאמר (תהלים טז): **אֶף בְּשָׂרֵי יִשְׁכֵן**
לְבַטַח.

והנה, ענין המדות עיקרו הוא שיכיר
האדם את עצמו ובעין צופיה יעמוד על
המשמר לראות כל תהלוכות נפשו ואמר
הכתוב (משלי טו): **מְאֹד עֵינַיִם יִשְׁמַח**
לֵב, בשתי עיניו אשר גודלם כזית,
בנקודה אחת קטנה בהם רואה אדם עולם
מלא לפניו וברגע שהוא עוצם עיניו חשך
כל העולם בעדו ואף בפיסת ניר קטנה
וגרגיר חול אחד יכול להחשיך מאור
עיניו, גם כי יטה אף עיניו הפתוחות
לרווחה לצד אחר, לא יראה בשום אופן
מה שעומד ישר לנגדו.

כן יש עינים לנפש! כמאמר הכתוב
(קהלת א): **לְלֵבִי רָאָה הַרְבֵּה חֲכָמָה וְדַעַת**,
מכאן שאם יפקח אדם עיני לבבו להסתכל
לראות דרך ישרה, אור לו מסביב ועד
לשמים יגיע שיאו לא יכשל ולא יפול, אבל
אם יסתמו הבלי תאוותיו את עיון זכות
יושר מבטו, אוי לנפשו כי גמל רעה גדולה
לעצמו לשכלו ולדעתו והרי הוא כסיל
בחשך הולך לא ידע בין ימינו לשמאלו!

המשך בעמ' 2 <<<

אחז"ל: 'לעולם
אל ישנה אדם בנו
בין הבנים, שבשביל
ב' סלעים מילת
שנתן יעקב ליוסף
יותר משאר בניו,
נתקנאו בו אחיו
ונתגלגל הדבר
וירדו אבותינו

למצרים ('שבת' י:). אף לאחר הידיעה
שמה שנתקנאו השבטים הקדושים ביוסף
אחיהם, לא היה כאן ח"ו קנאה פשוטה
שהרי בשבטי ה' הכתוב מדבר, עם כל
זאת **וַיִּקְנְאוּ בוֹ אָחָיו** (בראשית לז)
כתיב ואין מקרא יוצא מידי פשוטו. מדה
זו היתה דקה מן הדקה, משהו של קנאה
טמון ומכוסה בתוך 'הרי אררט' של יראת
ה' להפליא כראוי לשבטים הקדושים
ע"ה, אבל הקב"ה שהוא חוקר לב ובוחן
כליות גילה לנו בתוה"ק: **וַיִּקְנְאוּ בוֹ**
אָחָיו ואלמלא מקרא כתוב אי אפשר
לאומרו.

עכ"פ יש לראות מכאן נוראות עוצם
כח ההרס של מדה אחת. ולא המדה עצמה
אלא כחוש השערה ממנה, כמו שגילו לנו
חז"ל תורה מן השמים, שבגלל שני סלעים
מילת של כתונת הפסים שעשה יעקב
ליוסף מכרו השבטים את יוסף! כלומר:
זה היה המקור ל**וַיִּקְנְאוּ בוֹ** והנה לא
אמרו חז"ל שבביל: שאותו אהב אביהם
מכל בניו, אלא שבביל **ב' סלעים מילת**
שנתן יעקב ליוסף יותר משאר בניו.
מפורש: שאילו לא היתה הקנאה של
כתונת הפסים, לא היו באים לידי מעשה
נורא כזה של מכירת יוסף אחיהם, כי

כאן היתה ההתחלה של הקנאה והשנאה,
כמ"ש: **וַיִּירְאוּ אָחָיו כִּי אִתּוֹ אֶהָב אֲבִיהֶם**
הרי עד כמה ראיית העין גורמת.

וכבר הארכנו ביסוד זה מהגמרא
(שבועות' לא:): **מִנִּין לְשָׁנִים שְׂבָאוּ**
לְדִין, אֶחָד לְבוּשׁ סַמְרֻטִין וְאֶחָד לְבוּשׁ
אֵיצְטְלִית, שְׂאוּמְרִים לוֹ; "לְבוּשׁ כְּמוֹתוֹ,
או הַלְבִישְׁהוּ כְּמוֹתָךְ"? ת"ל: "מְדַבֵּר
שְׂקָר תִּרְחַק" וּבְרַש"י: "לְבוּשׁ כְּמוֹתוֹ -
שְׂלָא תַגְרוּם לְנוּ לִישָׂא לָךְ פְּנִים. והדבר
מבהיל, שבביל האיצטלית שהוא לובש
בעל דינו, אפשר שהדיין ישא לו פנים
ויטה את הדין! ומה אומרים לו? **לְבוּשׁ**
כְּמוֹתוֹ והנה אם משאיל לחברו בגדים
חשובים כמותו ולובשם זה לפני הדיין,
שוב אין חשש שיטה הדיין את הדין
ורשאי להתחיל לדון?! הרי לפנינו הכח
של ראיית העין.

ומעתה יש לנו ללמוד ק"ו, אם כה גדול
כח המדה להטעות שכל נפלא של שבטי
ה' ובמשך כ"ב שנה לא עמדו על טעותם,
א"כ ק"ו במדה טובה המרובה, מדת האמת,
כמה יגדל כח האדם אם יכוון מדותיו
לעבודת השי"ת וזוהי כל תכלית מדרגת
האדם על הארץ! ואמר הכתוב (דברים ו):
וְאַהֲבָתְךָ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לִבְבְּךָ וּבְכָל

"וְיִשְׂרָאֵל אֱהַב אֶת יוֹסֵף מְכַל בְּנָיו כִּי בֶן זָקָנִים הוּא לֹו וְעָשָׂה לוֹ כְּתֻנֹת פִּסִּים"

לָאָה (בראשית רבה עה ה). כרוך שדכור זה של לאה אמנו היה כל כך זך ונקי ולא היה בו שום תערובת גופנית, כאילו עמדה והתפללה לאלקים להעמיד שבטים. ואכן זכתה להוליד ע"י כונה קדושה זו את **"יששכר חמור גרם רבין בין המשפתיים"** (בראשית מט). **"מאתים ראשי סנהדראות היה יששכר מעמיד וכל אחיהם על פיהם וכל אחיהם מסכימים הלכה על פיהם והוא משיב להם הלכה כהלכה למשה מסיני. וכל השבט הזה מנין היה לו ליששכר? משל זבולן שהיה עוסק בפרגמטיא שלו ומאכיל את יששכר שהיה בן תורה"** והתורה רבה בישראל (ב"ר שם). ומה נורא הדבר שבכ"ז כתוב (בראשית לד): **"נתצא דינה בת לאָה ואחוז"ל: 'כאמה כבתה' (ב"ר שם). "נתצא לאָה לקראתו" יצאה מקושטת לפיכך: "נתצא דינה בת לאָה"** (ילד"ש בראשית לג). הרי לפנינו דבר שאין הפה יכול לדבר ואין האזן יכולה לשמוע, אלמלא מקרא כתוב וחז"ל פירשוהו כך, על כן יהיו דברינו בזה מעטים, **"ישמע חכם ויוסף לקח"** (משלי א) עד כמה משהו של תערובת מדה אינה נאבדת גם בתוך מצוה שלמה זכה וברה, לשם שמים כזו של לאה אמנו, אשר הקב"ה מעיד עליה בתוה"ק: **"וישמע אלקים אל לאָה"** ומה נענה אנן אבתרייהו? **"החזק במוסר אל תרף נצרה כי היא חיה"** (משלי ד). (אור יהל). ■

מעברי השנה, שהם מהסנהדרין גדולה של שבעים ואחד שבלשכת הגזית (רמב"ם קה"ח ד) ופסלו אותם מלעבר את השנה מפני חשד נגיעה קלה של אספינא ושל צינה. ולא עוד אלא שחששו שמא בנגיעתו זו ימציא טענות להכריע גם את יתר חבריו, שהרי עיבור שנה בשלשה בחמשה ובשבעה (סנהדרין י:). הרי שיש בכח נגיעה אישית של אדם אחד להראות פנים ולהטעות ששה מבין החכמים הנותרים שהם מהסנהדרין וש אחד מבניהם צריך להיות ראש ב"ד הגדול שהוא ראש ישיבה של אחד ושבעים!

ואיך יתכן דבר זה? אלא הוא הדבר אשר אמרנו כי נגיעה קלה בכחה לעוור עיני שכלו של אדם היותר גדול ולהטעותו, להחשיכו ולפתותו כי צדק צדק ירדוף ולשם שמים הוא מתכוין ולכן משתדל להשפיע כן על כל העולם ומוסר נפשו על הדבר הזה אשר בדה מלבו וכל בעלי מחלוקת יבואו ויעידו כי כן הוא.

וראה עוד כמה צריך שמירה מעולה במקום תערובת של מדה, אף בעשיית מצוה לשמה ע"י האדם היותר גדול, שמצינו גבי לאה אמנו שיצאה לקראת יעקב אבינו ואמרה (בראשית ל): **"אלי תבוא כי שכר שכרתיך בדרך בני", "א"ר אבהו: "צפה הקב"ה שלא היתה כונתה אלא לשם שמים להעמיד שבטים, לפיכך הצריך הכתוב לומר: "וישמע אלקים אל"**

חז"ל ירדו לעומק בתי הנפש וגדרו בעד האדם, לחוש אף בנגיעה הקלה ביותר, כי המה ידעו מהו כח החומר הגס, אשר איזה איצטלית נאה תוכל לעוור עיני שכלו הבהיר של דיין בישראל, שהכתוב ציוה (דברים טז): **"לא תטה משפט... ולא תקח שחד"** ומתעטף ויושב לדון באימה ויראה ו'לעולם יראה דיין עצמו כאילו חרב מונחת לו בין ירכותיו וגיהנם פתוחה לו מתחתיו' ('במות' ט:). הנה, אימה גדולה זו אפשר שתתבטל ותלך מפני האיצטלית אשר לפניו. וחז"ל ראו זאת בעיני רוח קדשם והשמיעו באזניו את הכתוב: **"מדבר שקר תרחק"** ופסלוהו לדון, זולת אם יתקן ראותו בהלבישהו כמותך, או לבוש כמותו!

וכן מצינו עוד בחז"ל (סנהדרין יח:): **"אין מושיבין... מלך וכהן גדול בעיבור שנה... מלך משום אספינא. פירש"י: 'מחלק ממון לחילתיו כך וכך לשנה ונוח לו שיהיו כל השנים מעוברות', 'כהן גדול משום צינה', אינו רוצה שתתעבר שנה מפני הצינה, שצריך לטבול ביום הכפורים חמש טבילות ועשרה קדושים ואם תתעבר שנה הרי תשרי במרחשון וצינת מרחשון תהיה בתשרי ע"כ. ועי' בתוס' שפירשו: 'משום קרירות הרצפה שכל היום היה עומד יחף'.**

הרי שחשדו באנשים גדולים מלך וכה"ג, שראויים מצד עצמם להיות בין

מחשבה

"וַיֵּצֵא חֲמוֹר אָבִי שָׁכֵם אֶל יַעֲקֹב"

כיצד להסביר את נקמת שמעון ולוי אם שכם חטא, כל בני העיר ימותו?

וחייבי מיתה מכבר ובשעת גביה גובין הכל. ויש אומרים: שעמדו עליהם בני העיר לעכב עליהם מלהרוג את שכם והרגום במלחמה (ובמקום אחר כתיב: ומה ראו בני יעקב להרוג כל בני שכם - האיש אחד יחטא וכל בני העיר ימותו? - אלא שלא עכבו בשכם הנבל ולא עשו בו דין. ולא עוד אלא שסמכו את ידו ועכבו את בני יעקב מלהרגו)... **"ויאמר יעקב אל שמעון ואל לוי עכרתם אתי להכאישיני"**

שיחרשו יחדיו מין בשאינו מינו!... שמעון ולוי (אחרי העצה שנתנו בני יעקב לאנשי שכם שימולו עצמם) קנאו קנאה גדולה על הזנות. בני שלש עשרה שנה היו ולקחו איש חרבו והרגו כל אנשי שכם. ואם שכם חטא, שאר בני העיר מה חטאו? שלא הושיבו דיינים לדון את שכם, שמצות דיינים נצטוו עליה כל באי עולם. ויש אומרים: מתועבים היו כנעניים

"ויצא חמור אבי שכם אל יעקב לדבר אתו" עליו המשיל המושל (מלכים ב יד): **"החזק אשר פלגנון שלח אל הארז אשר פלגנון לאמר תנה את בתך לבני לאשה"** וגו' בא לו חמור אצל יעקב, אמר לו (בראשית לד): **"הרבנו עלי מאד מהר ומתן ואתנה"**. אמר להם: אני יודע שאברהם זקנה נשיא היה ואני נשיא הארץ... אמר לו: אברהם משול היה לשור (שנאמר (בראשית יח): **"ואל הפקר רץ אברהם"**) ואתה **"חמור"** ואי אפשר לשור וחמור

ואף על פי שעשו בני יעקב אותו מעשה שלא ברצונו, כיון שעשו, אמר יעקב: "מה אני מניח לבני ליפול בידי אומות העולם?" מה עשה - נטל חרבו וקשתו ועמד לו על פתחה של שכם ואמר: "אם יבואו אומות העולם להלחם בבני, אני נלחם כנגדם!". אמר לו הקדוש ברוך הוא: "אל תירא, אין בריה בעולם מזיקתך". (מתוך 'ספר אבותינו' לרב אהרן וקסלשטיין) ■

מתגאה בלבו ואומר: "כאשה שאין איש תובע עלבונה עשיתי לה לבת יעקב? - מוטב לנו להיות בסכנה ולא לקבל חרפה זו!" עוד אמרו לו: "וכי כך ראוי שיהיו קוראין בבתי כנסיות של ישראל ערלים טמאו בתולה ועובדי אלילים את בת יעקב? אלא כך ראוי שיאמרו ישראל בבתי מדרשות: ערלים נמחו בשביל בתולה ועובדי אלילים שטמאו בת יעקב!".

בְּיֹשֶׁב הָאֶרֶץ וגו' **צְלוּלָה הִיְתָה הַחֲבִית וְעִכְרָתָם אוֹתָהּ** - מסורת היתה ביד כנעניים שיפלו בידי בני יעקב, אלא שהיו אומרים: כל זמן שהם מעטים נניח להם - לכך היו שותקין. התחיל מקלל רגזם של בניו: **"אָרוּר אַפֶּם כִּי עָזוּ וְעִכְרָתָם כִּי קִשְׁתָּהּ אַחְלָקָם.."** (בראשית מט). ענו שמעון ולוי כאחת: "וכי הפקר יעשה את אחותנו?" אפשר שיהא שכם בן חמור

עלי הגיון

"וַתֵּשֶׂא אִשְׁתְּ אֲדֹנָיו"

מדוע נתגלגל על יוסף מעשה התגרותה של אשת פוטיפר?

'כיון שראה עצמו מושל, התחיל אוכל ושותה ומסלסל בשערו. אמר הקב"ה: "אביך מתאבל ואתה מסלסל בשערך? אני מגרה בכך את הדוב" ומיד: "וַתֵּשֶׂא אִשְׁתְּ אֲדֹנָיו.."

יש להעיר, מדוע נקט לשון **'אני מגרה בכך את הדוב'** ולא אריה? והנה החלוק בין דוב לאריה הוא שאריה קופץ וטורף מיד כשהוא רואה את טרפו. אולם הדוב בדרך כלל, אינו קופץ עד שמגרים אותו. וגם דרכו של הדוב, שהוא ישן כל החורף ובאותו זמן אין כל סכנה לעבוד לידו, אולם אוי לו למי שיעירנו משנתו העמוקה! כן הוא הענין כאן ממש. שהרי על ידי תשובת יוסף הצדיק על עצם מעשה החטא שהביא דבתם רעה, החטא כביכול נרדם ושוב אין כל מקום לעונש עבור זה. אבל מכל מקום שרש החטא קיים. ואם האדם לא שב ומתקן את השרש והסכה שהביאתו לחטוא, הוא עלול לעורר שוב את החטא לגרות את הדוב ואוי לו ואוי לנפשו, כי לא יוכל להנצל ממנו. וזהו מה שמרומז בדברי רש"י כאשר מדקדקים בכל מיליו הקדושים - **'כיון שראה עצמו מושל, התחיל ושותה ומסלסל בשערך'**, היינו: שבזה שחזר והתנהג באופן של יורא וסלסול שערותיו בזמן שאביו מתאבל עליו, שודאי לא היה ראוי לו לנהוג כן, חזר וגירה בו את החטא של **'וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת דִּבְתָם רְעָה אֶל אֲבִיהֶם**" שג"כ נגרם על ידי הנהגה של סלסול בשיער, בזמן שלא היה ראוי לכך. וזהו שאמר לו הקב"ה: **"אביך מתאבל ואתה מסלסל בשערך? אני מגרה בכך את הדוב, מיד וַתֵּשֶׂא אִשְׁתְּ אֲדֹנָיו.."** (ספר לוית חן על התורה' לרב ראובן נח כהן). ■

רעה אל אביהם, מה צריך לטעם של מסלסל בשערו? ואם משום הטעם של מסלסל בשערו, מה צריך לטעם של דבה רעה?

ותחילה מבאר המחבר את מקור שנאתם של אחי יוסף: יש לומר ששרש שנאת האחים לא היתה עצם העדפת יעקב ליוסף על פני שאר האחים, כי דבר זה היה מתקבל על דעתם כהנהגת אביהם להלכה ולמעשה. אולם את הנהגת יוסף עצמו שקבל כבוד אביו ביוהרא כביכול וכמ"ש חז"ל: **'עושה מעשה נערות; מתקן בשערו וממשמש בעיניו, כדי שיראה יפה'** - זה לא יכלו האחים לקבל וזה מה שקלקל את השורה, נמצא שנאת האחים ליוסף ו**'בְּפִיָּם הַפְּנִים לְפָנָיו**" (משלי כז). שנאת יוסף לאחיו, נגרמה ע"י יוסף עצמו!.

והנה כאשר ראה יוסף את תוצאות מעשיו, כאשר נמכר לעבד, אין ספק שערך השבון הנפש וכמו שכתוב במסכת **'ברכות'** (יט): **'אם ראית תלמיד חכם שעבר עבירה בלילה, אל תהרהר אחריו ביום... ודאי עשה תשובה'**. ובודאי שראה שהכל מידה כנגד מידה ועל שדבר על אחיו שקוראים לבני השפחות עבדים, נמכר לעבד. וא"כ בודאי עשה תשובה על כל מה שהביא דבתם רעה לפני אביו. וכיון שעשה תשובה, שוב לא היה לו ליוסף להיענש ב**'וַתֵּשֶׂא אִשְׁתְּ אֲדֹנָיו'** על מה שהביא דבתם רעה, שהרי כבר עשה תשובה. אלא שכל מה שעשה תשובה היה רק על מעשה החטא, היינו: שהביא דבתם רעה על אחיו. אולם על סיבת החטא שגרמה לו להביא דבתם רעה שהיה מסלסל בשערו על זה לא עשה תשובה. וזהו כמבואר ברש"י השני:

"אֵלֶּה תְּלֻדֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף בֶּן שִׁבְעַ עֶשְׂרֵה שָׁנָה הָיָה רְעָה אֶת אָחִיו בְּצֶאֱן וְהוּא נָעַר אֶת בְּנֵי בְלָחָה וְאֶת בְּנֵי זִלְפָּה נָשִׁי אֲבִיו וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת דִּבְתָם רְעָה אֶל אֲבִיהֶם" (בראשית לז). **'כל רעה שהיה רואה באחיו בני לאה היה מגיד לאביו; שהיו אוכלין אבר מן החי. ומזלזלין בבני השפחות לקרותן עבדים. וחשודים על העריות. ובשלשתן לקה; וַיִּשְׁחַטוּ שְׁעִיר עִזִּים**" במכירתו ולא אכלוהו חי. ועל דבה שסיפר עליהם שקורין לאחיהם עבדים, **"לְעֵבֶד נִמְרָר יוֹסֵף"** (תהילים קה). ועל עריות שספר עליהם, **"וַתֵּשֶׂא אִשְׁתְּ אֲדֹנָיו"** (בראשית לט) וגו' (רש"י).

נתבאר ברש"י, ש**'וַתֵּשֶׂא אִשְׁתְּ אֲדֹנָיו'** היה כעונש על שספר על אחיו. והנה להלן, כתב רש"י (בראשית לט ו) טעם אחר לגמרי לסיבת כל התגרותה של אשת פוטיפר ביוסף. וז"ל שם: **'כיון שראה עצמו מושל, התחיל אוכל ושותה ומסלסל בשערו. אמר הקב"ה: "אביך מתאבל ואתה מסלסל בשערך? אני מגרה בכך את הדוב"**, מיד: **"וַתֵּשֶׂא אִשְׁתְּ אֲדֹנָיו וגו'".** הרי שכתב רש"י ש**'וַתֵּשֶׂא אִשְׁתְּ אֲדֹנָיו.."** הוא מפני ש**'אביך מתאבל ואתה מסלסל בשערך'**.

ואילו רש"י כאן, כתב שהטעם הוא: מדה כנגד מדה, מפני שסיפר על אחיו ש**'חשודין על העריות'**, לכך: **'וַתֵּשֶׂא אִשְׁתְּ אֲדֹנָיו'**. ובאמת מקורו של רש"י הוא ב'מדרש רבה' כל אחד במקומו. (הראשון ב"ר פז ד בשם רבי יהודה בר סימון. והשני ב"ר פז ג).

אולם עדין יש לבאר איך הביא רש"י שני טעמים שונים שלכאורה חלוקים הם! ואם מעשה אשת פוטיפר בא עליו כעונש על שהביא דבת אחיו

פרשת 'וישב'

מדוע השתתף הקב"ה בחרם עם השבטים

"והירח" (לז ט)

פנינים לפרשה

"השמש" (לז ט)

בגמרא במסכת 'ברכות' מובא: 'הרואה חמה בתקופתה... אומר: 'פרוך עושה בראשית'. ומבואר בגמרא, שדבר זה קורא אחת לעשרים ושמונה שנים בלבד. לכתחילה מברכים ברכה זו מיד בבקר וזמנה עד ג' שעות מתחילת היום ובריעבד בלבד יוכל לברכה אף עד חצות כהכרעת הפוסקים.

זכינו שהחיינו וקיימנו והגיענו לשנה זו שהיא שנת ה'תשס"ט, שהיא השנה בה נזכה בעזרתו ית' להתחייב בברכה נדירה זו, ביום י"ד לחדש 'ניסן' בערב חג הפסח יצאו כל עם ישראל בהמוניו לברך ברכה זו, הברכה המיוחדת ליום בו השמש מגיעה לתחילת ההיקף במיקום המדויק בו היא היתה בזמן בריאת העולם, כשתלה הקב"ה את המאורות ברקיע השמים, (מבריאת העולם עד כה היו מאתים ושש תקופות של כ"ח שנה, שנת המבול אינה נחשבת בכלל כיון שלא שימשו המזלות כלל).

פנינה מיוחדת בהקשר לכך מצינו בספר 'עטרת ישועה' ואלו דבריו: התורה פותחת ב"בראשית ברא אלקים" (בראשית א) והביא רש"י: "א"ר יצחק: לא היה צריך להתחיל התורה אלא מ"החדש הזה לכם" (שמות יב). ומה טעם פתח ב"בראשית", משום "כח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גוים" (תהילים קיא).

נראה לבאר: שהוקשה לו לרבי יצחק הלא ישראל מוגין ללבנה, אם כן היה צריך להיות פתיחת התורה במצוה של "החדש הזה לכם" שהוא תלוי בקדוש לבנה, כי התורה היא כשביל ישראל ומדוע פתח ב"בראשית" שהוא רומז לקדוש החמה, שאנו מברכין בשעת קדוש החמה 'פרוך עושה מעשה בראשית'.

על זה תירץ רבי יצחק: 'משום' כח מעשיו הגיד לעמו, היינו: שכל כ"ח שנים מברכין 'ברכת החמה', להורות אשר ע"י ברכה זו יש כח לישראל לקבל השפעה מעצמם ולא ע"י אומות העולם שמוגין לחמה, רק "לתת להם נחלת גוים", היא החמה שהיא "נחלת גוים", זה הכח ניתן לישראל שיהיו הם משפיעים.

והדברים הללו נרמזו היטב בפסוק (תהילים קמה): "עיני כל אליך ישכרו ואתה נותן להם את אכלם בעתו", "עיני כל" עולה בגימטריא כמנין - חמה לבנה (=190) כי החמה משפיעה ללבנה. ואתה נותן להם את אכלם בעתו", היינו: בעת קדוש החמה אתה נותן להם "את אכלם" שיקבלו בעצמם השפעה. ודבר זה נרמז בתיבת "בעתו" שהיא עולה בגימטריא כמנין - קדוש החמה (=478).

והנה בזמן של כ"ח שנים שמקדשין את החמה פעם אחת, מקדשים את הלבנה שמ"ו פעמים, (י"ב חדשים בכל שנה וכ"ח פעמים י"ב, נמצא של"ו וכיון שבכ"ח שנים יש יו"ד חדשי עיבור, נמצא שיש להוסיף עוד עשרה חדשים ומעתה נמצא בידנו מנין שמ"ו קדושי לבנה בכ"ח שנים) וזהו: "פוחת את ידך" היינו: מלשון רבים. ומעוט רבים שנים, אלו הם ב' פעמים י"ד העולים יחד כ"ח, בא להמוז בזה על כ"ח שנים, נותן לישראל את הכח שיקבלו בעצמם השפעה.

וזהו: "ומשביע לכל חי רצון", תיבת "רצון" עולה כמנין - שמ"ו, כמספר הפעמים שמקדשים את הלבנה בכ"ח שנים והיינו ע"י: "פוחת את ידך", כלומר: השפע המגיע מהחמה שמברכין עליה אחת לכ"ח שנה כמנין פעמיים יד, "משביע לכל חי רצון", כלומר: נשפע שובע ושפע מן קדוש החמה לחדשי הלבנה המצויים בתוכה העולים שמ"ו כמנין רצון.

כלוח 'עתים לבניה' הביא בשם האדמו"ר מאוסטרובצה שאמר בדרשת 'שבת הגדול' בשנת תרפ"ה: שביציאת מצרים מבואר בגמ' שאירע קדוש החמה ביום ד' שחל בערב הפסח ממש. וכך היה גם כן בשנת הגאולה של מרדכי ואסתר שאירע קדוש החמה ביום ד' בערב הפסח. וכשיאירע כן לעתיד לא ימשך עוד זמן רב ויהיה הרג רב בגוים ותהיה הגאולה. וכן הוא חל השנה.

יה"ר שאכן נזכה כבר במהרה לראות פני משיח צדקנו ונשמח בבנין ירושלים ונשוש בעבודת הקרבנות ובא לציון גואל ויתקיים בימינו מקרא שכתוב (ישעיה ל): "ויהיה אור הלבנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים כאור שבעת הימים ביום חבש ה' את שבר עמו ומחץ מכתו ירפא" כלשון רבינו ה'בן איש חי'.

בשו"ע (או"ח תכו) נפסק: ש'הרואה לבנה בחדושה, מברך 'אשר במאמרו ברא שקקים' וכו' ומובא ברמ"א מדברי רבינו בחיי בפרשתנו, שכתב לומר בברכת הלבנה את המילים הללו: 'דוד מלך ישראל חי וקיים', לפי שמלכותו של הקב"ה נמשלה ללבנה והיא עתידה להתחדש כמותה' וכנסת ישראל תחזור להתדבק בבעלה שהוא הקב"ה, דוגמת הלבנה המתחדשת עם החמה, כמו שנאמר בתהילים שמש ומגן ה'. ועיי' בפירושו הרמב"ן להלן (לח כט).

וכבר הביא ב'ביאור הלכה' שם: שיש מקור וסמך למנהג הזכרת משפט זה, בדברי הגמרא במסכת 'ראש השנה', בה מסופר: שרבי חייא ראה את הלבנה של החדש בבקרו של יום העשרים ותשע בחדש אלול ומחמת כך הוא חש שמא לא יוכלו לקדשה למחרת בא' תשרי יום ראש השנה, כיון שתהא הלבנה החדשה מכוסה לערב בליל ראש השנה ולא יראוה, לכך קרא לעומתה ואמר לה: "הלא לערב אנו צריכים לראותך בחדושך כשביל לקדש בך את החדש לכן לכי והתכסי". אמר רבי לרבי חייא, לך למקום הנקרא 'עין טב' וקדש משם את הלבנה ושלח אלי סימן לדבר על ידי המשפט: 'דוד מלך ישראל חי וקיים'.

ורבים נלאו להבין מה הקשר בין משפט זה לחדוש הלבנה ולקדוש החדש? וכתב בזה רבינו בחיי שעל דרך פשוטו קרא ללבנה בשם: 'דוד', לפי שדוד בא מפרץ שהוא כנגד הלבנה ועוד שהלבנה נקראת (בראשית א): 'המאור הקטן' וכתוב בודד (שמואל א ז): 'וידוד הוא הקטן' ובאומרו 'חי וקיים' כונתו לומר: שנראית הלבנה קיימת.

ושמעתי מאיזה רב איני זוכר שמו כעת, שבדק ומצא דבר נפלא שהגימטריא של המשפט: 'דוד מלך ישראל חי וקיים' עולה במדויק כגימטריא של המילים - ראש חדש (=619) וזה נפלא הפלא ופלא.

"ואחד עשר כוכבים" (לז ט)

בפיוט המפורסם הנאמר בהרבה מקהילות הקדש בעם ישאל בסיום הסדר

גנזי המלך דברים הטעונים גניזה גנזי המלך דברים הטעונים גניזה

ולא נשחט יצחק בעצמו ושוב יחזור ויחיה? אם תאמר שהוא משום שיהיה בזה שינוי מדרך הטבע ויש להקפיד שלא לעשות דבר שלא כדרך הטבע, נמצא א"כ שצדק יוסף בטענתו נגד אחיו שהיה אסור להם להשתמש ב'ספר יצירה' בשביל לברוא בהמה וממילא נמשך לקטרג על מעשה שעיר דיוסף שמכרו אותו האחים.

"וַיִּטְבְּלוּ אֶת הַכְּתָנֶת בְּדָם" (לח לא)

רבי שלום שבררון היה אומר: עלינו ללמוד על גודל קדושתם הנוראה של שבטי י-ה, מה שרחוק מכפי הבנת שכלנו הקט והזעיר, שהרי אמרו חז"ל במסכת 'זבחים' (פח): שהכותנת של הכהנים מכפרת על עון שפיכות דמים. ומהיכן הוציאו כן חז"ל?! ממה שכתוב: **"וַיִּטְבְּלוּ אֶת הַכְּתָנֶת בְּדָם"!** ופירש"י (ב'זבחים'): **"דמו הוא לעתיד, שיכפר שפיכות דמים בכתונתו. טבילה, היינו כפרה"**.

ויש לנו להתבונן כאן ולראות פלאי פלאות בתורתנו הקדושה, הרי כשאנו קטני הקטנים קוראים בתורה את הפסוק הזה **"וַיִּטְבְּלוּ אֶת הַכְּתָנֶת בְּדָם"**, אנו כביכול מתרעמים בתוך לבנו על השבטים... ואף לאלו בעלי המדרגה שאינם מתרעמים ממש, אבל בודאי אין מכילים ברעיון הלב מה טומן מעשה זה בחובו, לקחת את כתונתו של יוסף לטובלה בדם, בכדי להראותה ליעקב שיחשוב שטרף נטרף יוסף.

אבל כשאנו למדים בגמ' ב'זבחים' אנו עומדים נדהמים ואנו מבינים למפרע כמה איננו מבינים ואין לנו טיפת קצה של מושג במעשיהם של השבטים הקדושים שבטי י-ה עדות לישראל, דוקא במעשה זה של הטבלת הכתונת בדם, אנו נרמזים מן השמים לכפרת עון שפיכות דמים, הנה לנו שבאותה שעה שאנו בעניות דעתנו מסתכלים עליהם בתמיהה, בשמים לומדים אתם את התורה!!

"וַיִּאֶמֶר פְּתַנְתָּ בְּנֵי חַיָּה רָעָה אֲכַלְתֶּהוּ" (לח לג)

פירש רש"י: **"זלמה לא גלה לו הקב"ה? לפי שהחרימו וקללו את כל מי שיגלה. ושתפו להקב"ה עמהם. אבל יצחק היה יודע שהוא חי, אמר:**

המשך בעמ' 6 <<<

בליל פסח, הלא הוא פיוט: **'אחד מי יודע'**, מוזכר במספר האחד עשר: **'אחד עשר כוכביא'** וזהו על שם אחד עשר כוכבים המוזכרים כאן בפרשה ובפשוטו הדבר מעורר תמיהה, הלא אנו מזכירים את השבטים במספר השנים עשר: **'שנים עשר שבטיא'** ומה בצע כי נזכיר אחד עשר כוכביא שהם מרמזים ג"כ לשבטים ולא לכולם, הלא בכלל מאתים מנה וכבר מוזכרים השבטים כולם גם יחד במספר ה'**שנים עשר'**?

ורבי צדוק הכהן מלובלין בספרו 'פרי צדיק', ביאר בזה: שהמכוון על אחד עשר שבטים לבד מיוסף ומספר י"ב על י"ב שבטים לעצמו ומספר י"א שבטים לבד מיוסף לעצמו, לפי שכשחלם שימלוך עליהם היה נחשב יוסף בבחינת שמש כמו יעקב אבינו ע"ה, כמו שנאמר בזה"ק: שיעקב ויוסף שניהם כאחד חשובים ואז מספר השבטים הוא י"א.

החת"ס מבאר בדרך אחרת: שהשבח הנאמר בזה הוא, שלעולם ישתחוו אחד עשר השבטים לשבט הנוסף, כיון שכל מינווי השררה מסורים לזרעם של ישראל בלבד, כמאמר הכתוב (דברים יז): **"מִקֵּרֶב אֶחָיִךְ תִּשִׁים עֲלֶיךָ מֶלֶךְ לֹא תִּכְלֹךְ לְתֵת עֲלֶיךָ אִישׁ נָכְרִי"** א"כ לעולם יהיה המולך מבני ישראל אחד השבטים ושאר העם ישתחוו לו.

"וַיִּשְׁחֲטוּ שְׁעִיר עִזִּים" (לח לא)

האדמ"ור מקלויזנבורג זצ"ל בספרו 'דברי יציב' (ליקוטים נז) הביא מדרש שכתוב בו: שמלאך אחד יש ברקיע העומד תמיד ומקטרג על ישראל ולוקח ביד אחת איל לקטרג, למה נשחט האיל ולא יצחק? ובידו השנית לוקח שעיר לקטרג, על מעשה שעיר דיוסף שמכרו אותו האחים!.

ובאמת הלא יש להתבונן מה מקטרג על שחיטת האיל ולא יצחק, הרי מה שלא נשחט יצחק היה במצות השי"ת שאמר לו במפורש (בראשית כב): **"וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תִּשְׁלַח יָדְךָ אֶל הַנְּעָרִים"**, כדי שיתקיים הבטחת (שם כא): **"כִּי בְיָצֵק יִקְרָא יִקְרָא לָךְ יָרֵעַ"** ומה יש לקטרג בזה? גם צריך להבין את הקשר הקיים בין שני הקטרוגים, הקטרוג על שחיטת האיל והקטרוג על שחיטת השעיר במכירת יוסף?

אלא שבאמת הלא היה אפשר שישחט יצחק ממש, אלא שיחווה הקב"ה ויחיהו בדרך נס. ומה שלא נעשה כן הוא לפי

"היאך אגלה והקב"ה אינו רוצה לגלות לר"י?!"

כמובן שענין זה טעון ביאור ואין לנו מושג בהבנת דברים אלו מעצמנו, אלא כפי מה שיבארו לנו רבותינו הקדמונים. ומצינו בתשובות המהרי"ק (לז) שעמד לבאר ענין זה כך: מה שאחי יוסף השבטים שיתפו את הקב"ה עמהם בחרם זה, היה על הספק שאולי יסכים הקב"ה עמהם, כאשר הוברר למפרע שהסכים על כך, שהרי לא גלה ליעקב אבינו ובודאי

מתחילה הסכים עמהם שלא לגלות, לפי שכך עלתה לפניו יתב' שמו. וכמו שכתב רש"י: שנעשה דבר זה כנגד כ"ב שנה שלא כבוד יעקב את אביו ואמו, כן נגזר עליו במדת הדין שיצטער כ"ב שנים. ומה שכתב רש"י שלא גילה הקב"ה מפני החרם, המכוון בזה הוא שמ"מ ראוי היה יעקב אבינו להפך עליו הגזרה ע"י תפילתו וכמו שמצינו שאמרו חז"ל במסכת 'סוכה' (יד.): **'למה נמשלה תפלתן של צדיקים כעתר (=כף**

התבואה)? לומר לך; מה עתר זה מהפך את התבואה בגורן ממקום למקום, אף תפלתן של צדיקים מהפכת דעתו של הקדוש ברוך הוא ממדת אכזריות למדת רחמנות' ולכך היה הקב"ה מגלה לבסוף ליעקב אבינו על אף הגזירה שנגזרה עליו מכח מידת הדין. ומשום ששתפו להקב"ה והסכים בחרם, כיון שנגזר בחרם, נחשב דבר זה כגזר דין שיש עמו שבועה, שאמרו עליו חז"ל: שאינו נקרע אפילו ע"י תפילות. ■

שו"ת חברותא

כיצד מותר לשנות משום דרכי שלום

מערכת 'חברותא'
מיוחד ל'גנזי המלך'

שאלה: האם וכיצד מותר לסטות מאמירת האמת משום דרכי שלום?

תשובה: שנינו במסכת 'בבב' (סה:): **'אמר רבי אילעא, משום רבי אלעזר בר' שמעון: "מותר לו לאדם לשנות בדבר השלום, שנאמר: "אַבְיָה צְנָה לְפָנֵי מוֹתוֹ לְאָמֵר: כֹּה תֹאמְרוּ לְיוֹסֵף אֲנָא שָׂא נָא פְּשַׁע...לְפָשַׁע עֲבָדֵי אֱלֹהֵי אַבְיָה" (בראשית נ יז)'**

ופירש רש"י: **'שינו בדבר מפני השלום, כי לא צוה יעקב כן, שלא נחשד יוסף בעיניו'**.

'רבי נתן אומר מצוה (לשנות משום דרכי שלום) שנאמר: "נִיאֲמַר שְׂמוּאֵל אֵיךְ אֶלֶךְ וְשָׁמַע שְׂאוּל וַהֲרַגְנִי" (שמואל א טז) (ילוש נ קסב).

ומוסיף שם רש"י: שהכונה היא להמשך הפסוק: **"נִיאֲמַר ה' עֲגַלְתָּ בָּקָר תִּקַּח בְּיָדְךָ וְאֲמַרְתָּ לְיֹזֵבֶד" ומוכח שהקדוש ברוך הוא ציוה לשנות.**

'דבי ר' ישמעאל תנא: "גדול השלום, שאף הקב"ה שינה בו, דמעיקרא כתיב: "נִאֲדַנִּי זָקֵן" (בראשית יח יב). ולבסוף כתיב: "וַאֲנִי זָקֵנְתִּי" (שם יג) ('בבב' סה:).

ופירש רש"י: **'שרה אמרה לשון ביזוי וכשגילה הקב"ה הדבר לאברהם, כתיב: "לְמָה זֶה צָחָקָה... וַאֲנִי זָקֵנְתִּי" ושינה הדבר מפני השלום'**.
ושנינו במסכת 'כתובות' (טז:): **'ת"ר**

כיצד מרקדין לפני הכלה? (רש"י: **'מה אומרים לפנייה?')** בית שמאי אומרים: **"כלה כמות שהיא"** (לפי יופיה וחשיבותה מקלטים אותה). ובית הלל אומרים: **"כלה נאה וחסודה"**.

אמרו להם בית שמאי לבית הלל: **"הרי שהיתה חגיגתך, או סומא, אומרים לה 'כלה נאה וחסודה? והתורה אמרה (שמות כג): "מִדְּבַר שֶׁקֶר תִּרְחֹק!"**

אמרו להם בית הלל לבית שמאי: **"לדבריכם; מי שלקח מקח רע מן השוק, ישבחנו בעיניו, או יגננו בעיניו? הוי אומר; ישבחנו בעיניו"**.

מכאן אמרו חכמים (מדברי בית הלל שאמרו ישבחה): **"לעולם תהא דעתו של אדם מעורבת עם הבריות" (לעשות לאיש ואיש כרצונו)**.

וכתב שם התוספות (ד"ה: **'ישבחנו בעיניו')**: **'ובית שמאי סברי: אע"ג דישבחנו בעיניו, אין להם לחכמים לתקן, להזיק לומר שקר, דהתורה אמרה: "מִדְּבַר שֶׁקֶר תִּרְחֹק"**.

ובריטב"א שם ב'כתובות' (והובא בשטמ"ק) כתב שהטעם ש'ישבחנו בעיניו' הוא: שכל שהוא מפני דרכי שלום, אין בו משום: **"מִדְּבַר שֶׁקֶר תִּרְחֹק"**.

ולהלכה כתב ה'חפץ חיים' בספרו ('איסורי רכילות' ח): לענין מה להשיב אם שואלו: **"מה דיבר פלוני אודותי?"**

- תלוי בזה, אם יש לו עצה להשיבו באופן שלא יהיה שקר גמור וגם לא יהיה רכילות, ישיבו באופן זה ולא יוציא שקר מפיו.
ואם הוא מבין שחברו לא יקבל זה

לתשובה, מותר לומר שקר גמור מפני השלום, אבל לא ישבע ח"ו לשקר בשביל זה.

וב'באר מים חיים' כתב (שם. ומקורו ב'סנהדרין' ל): **'מכתב, היכי כתיבי? (איך כותבים פסק דין שניתן ברוב דעות)? ר' יוחנן אמר: (כותבים) זכאי. [ואין מפרטים מי מהדיינים חייב ומי זיכה, משום: "לא תלך רכיל בעמיה" (ויקרא ט)].**

ריש לקיש אמר: (כך כותבים) פלוני ופלוני מזכים ופלוני מחייב. משום דמיחזי כשיקרא וכאילו כל הדיינים הסכימו על כך כאחד.

'ר' אלעזר אמר: (כותבים) מדבריהם נזדכה פלוני'.

ופסקו הפוסקים כר"א. הרי דיש לומר לכתחילה בלשון שלא יהיה מיחזי כשיקרא. אבל כשאין עצה כזאת, כגון שחברו מבין, ודאי מסכים ר' אלעזר עם רבי יוחנן, שהלכה כמותו נגד ריש לקיש.

ועוד, דהלא כבר פסקה הגמ' ב'בבב' (סה:): **'ד'מצוה לשנות מפני השלום'** ופסקו שם כן הרי"ף והרא"ש (בפרק שני ד'בבא מציעא').

ועוד נ"ל פשוט, דגם ריש לקיש אית ליה האי דינא, דמימרא דתנאי הוא ב'בבב' וגם בית הלל אית להו הכי ב'כתובות' בשמעתא ד'כיצד מרקדין', דפירש שם הריטב"א: דהיתרא דבית הלל הוא מפני השלום.

הרי לנו סיכום ברור של מרן ה'חפץ חיים' שסובר כדעת בית הלל ור' נתן וכפי שפסקו כמותם הרי"ף והרא"ש. ■

רמז

”וַתִּסַּר בְּגָדֵי אֱלֻמְנוּתָהּ”

תמר רומזת לדרך למוד התורה

שמרמו: **”וַתִּסַּר בְּגָדֵי אֱלֻמְנוּתָהּ”**, היינו: מה שהיה לומד תחלה שלא לשמה, בלא התקשרות לאמיתת התורה והיתה בחינת אלמנה **”וַתִּשָּׁב בְּפֶתַח עֵינָיִם”** היינו: כשלומד אחר כך לשמה ונפתח עיניו באור התורה על דרך: **”גַּל עֵינַי וְאֶבְיטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרָתְךָ”** (תהלים קיט טז) שנתגלה לו אור התורה והחכמה והוא שמרמו: **”אֲשֶׁר עַל דֶּרֶךְ תִּמְנְתָהּ”** היינו: לשון תימן שהוא דרום ונקרא ימן והוא בחינת: **”אֶרֶץ יָמִים בִּימִינָה”** (משלי ג טז). וכשהולך בזה הדרך, התורה היא לו **”פֶּתַח עֵינָיִם”** להבין ולהשכיל עמקי סודותיה וסוד תעלומיה והבן. (דגל מחנה אפרים)

יראת לבן. ולכך ממילא היה לבן נכנע לפניו ולא היה יכול לו. וזהו: **”וַיִּשָּׁב יַעֲקֹב”** שנתישב במגורי אביו שבשמים, שהוא יראה פנימית ו**”מַגוּרָי”** כמו: **”וַיִּגְדַּר מוֹאֵב”** (במדבר כב ג) ולכך **”בְּאֶרֶץ”**, היינו: כל ארציות ויראה חזונית, **”כַּנְעֵן”** הכל היו נכנעים ובטלים לפניו ולא היה להם שום שליטה כלל עליו והבן. ורמז נוסף בהמשך (בראשית לח): **”וַתִּסַּר בְּגָדֵי אֱלֻמְנוּתָהּ וַתִּכְסַּם בְּצִעִיר וַתַּתְּעַלֶּף וַתִּשָּׁב בְּפֶתַח עֵינָיִם אֲשֶׁר עַל דֶּרֶךְ תִּמְנְתָהּ”** על דרך הנ”ל, כי תמר היא התורה. ובתחלה ילמד אדם שלא לשמה ומתוך שלא לשמה בא לשמה. והוא

”וַיִּשָּׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מַגוּרָי אָבִיו בְּאֶרֶץ כַּנְעֵן” (בראשית לו). ויש לומר בזה בדרך רמז: על דרך הידוע כשזוכה אדם ונכנס ליראה פנימית אזי בטל ממנו כל היראות החזוניות שהיה ירא מהם בתחלה - ונכנעים לפניו. והנה לעיל בפרשת ויצא' (לא לב) אמר יעקב: **”וַיַּפְחֵד יַצְחָק הָיָה לִי”** והיינו: שזכה לפחד יצחק יראה פנימית ולא

חנוכה עם "אוצרות חיים" במלון 'הגליל' בנתניה

מיום חמישי עד מוצ"ש כח' עד ל' בכסלו (25-27.12.08 למינים) פרשת מקץ

בהשתתפות:

- הרב ישראל נח ברגר שליט"א
- הפייטן דוד שלמה שירה ה'ו'
- פעילות עניפה לילדים
- הרצאות מרתקות
- סעודות עשירות
- סופגניות ועוד...

משיגים צמוד גלאט כשר

לפרטים "אוצרות חיים" 050-3131740 03-6880091

חפת פרנסה

מאגר ענק של משרות לציבור הדתי והחרדי מכל הסוגים ומכל התחומים

1599-55-22-20 גלאטג'ובס

"יהודי יקר את/ה לא לבדו"

חופרת מידע על מאות שדכפנים בארץ ובחולל להשאיר שם וטלפון 02-5725678

המרכז בחסות מורשת בניה ס. טיבני 1306 434-050

מכבים מול יוונים

אמנון יצחק

גדרה אולם אגם אירועים

יום ראשון כ"ד כסליו 21/12/08

02-6591653

www.shofar.net

רוח רווי שושנה בת פרידה רוסה ומשפחתה לבריאות הצלחה ופרנסה

מארקו בן אליהו יזכה לעלות ארצה עם כל משפחתו בקרוב

משרד עו"ד חוגי צדוק

מומחה לדיני משפחה, תביעת מזונות, תביעת משמורת, אימוץ ילדים, צווי הגנה, צווי מגינה, ירושות, צוואות, חוזה מכר וגדל"ן מומחה למשפט פלילי, מעצרים, הארכות מעצר, מעצרים עד תום ההליכים, עבירות צבא (עריקויות) עבירות צווארון לבן, דיני מיסים, מיסוי, חקירות מע"מ, מס הכנסה ועבירות תעבורה

רחוב מקוה ישראל 5 תל אביב. משרד: 03-5665775, פקס: 0544-870001 נייד 5665776

חיי רוסל של ישועות

מדי ערב ראש חודש יחלקו בלילי האירון חיי רוסל משקה פתח הסערה של התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי יצא באחרא קדישא במירון ח"ו.

רום נתברכו ונשעו לחודש של ישועות ובשורות טובות ליוזב | לפרי בטן | פרנסה בשפע | רפואה שלמה

לנוספת שעות ופרסים נוספים אירון החסדי

רבי אחיק עפ"ר

0-777-18-18-18

רתי ירושלים 40 בני ברק ביקור 51443

אי-מילי ujhghl@gmail.com

מיץ ענבים בציר
כי הכל מתחיל בבציר...

פירסומי ישראלי יוטיוב

יקב ירושלים עשרה קבין של טעם

יקב ירושלים שמח להגיש לכם מגוון יינות מובחרים, שאיכותם הגבוהה משתלכת בהידורם ההלכתי לענבי הגפן בענבי הגפן. יינות שמעלים על שולחנכם את האווירה של יקב ירושלים אותנטי, לגימה אחר לגימה עשרה קבין חדשים של טעם ירדו לירושלים. יקב ירושלים מציע לכם את כולם.

לכבוד התורה ולומדיה
חברו יחד בד"צ "בית יוסף" ו"יקב ירושלים"
להביא לכם, ציבור בני התורה הספרדים בארץ,
את תוצרת היקב בהכשר המהודר אותו ביקשתם.
מהיום תוכלו ליצור קשר עם מרכז ההזמנות של "יקב ירושלים",
להזמין מושפע מוצרי היקב ולהנות ממחירים מפתיעים בהזמנות מרוכזות
לאברכי הכוללים, לתלמידי הישיבות ולבעלי הגמ"חים למיניהם.
מחירים מיוחדים לגבאי בתי כנסת.
למען הסדר הטוב, נבקש נציג מוסמך אחד מכל מוסד שיפנה למוקד ההזמנות.
מספר הטלפון של מוקד ההזמנות: 050-415-3000

כל היינות ומצי הענבים
כשרים למהדרין מן המהדרין
לפסח ולכל ימות השנה
וראויים לקידוש ולהבדלה לכל הדעות

יקב ירושלים, רח' התוצרת 71, א.ת. עטרת ירושלים